

KESKI-SUOMEN PERHEKESKUSTOIMINNAN VASTUUHENKILÖIDEN TAPAAMINEN

Aika: perjantai 10.11. 2017 klo 10.00-15.00
(kahvia tarjolla klo 9.30 alkaen)

Paikka: Hallintokatu 4, 44100 Äänekoski, Valtuustosali

1. Kokouksen avaus

Tervetuloa!

Äänekosken perhepalvelujohtaja Pirjo Heinonen toivotti osallistujat tervetulleeksi.

Elina Lämsä täydensi tervetulotoivotusta kertomalla Äänekosken peke-toimintaa kuvaavasta valokuva-albumista ja leikepöydästä, jotka oli koottu kokoukseen.

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Esittelykierrros. Kukin kertoi samalla yhden hyvän asian itsestään, teemalla "Miksi olen hyvä tyyppi". Läsnäolijat merkitty tämän muistion lopussa olevaan kutsuttujen listaan lihavoituna.

3. Työryhmän järjestäytyminen - puheenjohtajan ja sihteerin valinta

Kokouksen "isäntä/emäntä" Äänekoski on lupautunut toimimaan tämän kokouksen puheenjohtajana ja Keski-Suomen LAPE tämän kokouksen sihteerinä. Elina Lämsä toimi puheenjohtajana ja Sari Paananen sihteerinä.

Ehdotuksena, että kokousten puheenjohtajuus ja sihteerisyys ovat jatkossa kiertäviä. Kokouksen "isäntä/emäntä" toimii puheenjohtajana ja edellisen kerran "isäntä/emäntä" sihteerinä.

Ehdotuksena tuli, että Lape voisi toimia joka kerralla sihteerinä. Tarkoituksena kuitenkin, että, vastuuhenkilötapaamisesta muodostuu pysyvä rakenne ja kokoukset jatkuvat Lapekauden jälkeen. Tämän vuoksi on hyvä jo nyt luoda kestävä ratkaisu sihteeriasiaan.

Päätös: Päätettiin hyväksyä ehdotus sellaisenaan eli seuraavassa kokouksessa Äänekoski toimii sihteerinä.

4. Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi, kokouksen aikataulu

Esityslistan kohdat 1-5 aamupäivällä, omakustanteinen lounas noin kello 12.00-13.00 ja esityslistan kohdat 6-10 iltapäivällä.

Esityslista hyväksyttiin.

5. Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma

Perhekeskustoimintamallin toimeenpanon tukeminen:

Keski-Suomen LAPE perhekeskustoimintamallin kehittämiskoordinaattorit Sari Paananen, Petri Oinonen ja Anu Piispanen.

- Ajankohtaista
Sari esitteli Lapea ja perhekeskusta osana sitä. Esityksessä kerrottiin myös perhekeskustoimintamallin toimeenpanon tuesta ja muiden maiden perhekeskusmalleista. Perhekeskustoimintamallin kehittäminen vie aikaa, se ei synny hetkessä. Mallin luominen edellyttää johtamista ja organisointia. Diat liitteessä.
- Miten varmistamme, että perhekeskustoimintamalli juurtuu Keski-Suomeen? Miksi olemme täällä tänään, mikä on tämän ryhmän tavoite ja tarkoitus? Mitkä arvot ohjaavat toimintaamme?

Petri kertoi, että ryhmän tavoitteena on mm. edistää Lape-työtä ja luoda uudenlaista toimintakulttuuria.

Käytiin pareittain keskustelua K-S:n perhekeskustoimintamallia ohjaavista arvoista. Arvoja on muodostettu Perhekeskustoimintamalli käyttöön Keski-Suomessa valmennuspäivillä 6.-7.9.2016 KS2020 hankkeen aikana. Tuolloin löydetty arvot ovat:

- lapsi- ja perhelähtöisyys
- osallisuus
- tasavertaisuus/Tasapuolisuus/Palveluiden saatavuus lähipalveluna/Yhdenvertaisuus
- eettisyys – lupaus, luottamus eri tahojen välillä, avoimuus, läpinäkyvyys, oikea-aikaisuus, oikeudenmukaisuus
- toimintaperiaatteena joustavuus ja luovuus
- moniammatillisuus

Keskusteluista koottua: Tiivistämistä tarvitaan. Minkä tasoista esim. lapsi- ja perhelähtöisyys on käytännössä, esim. millä tasolla toteutuu lapsen kohtaamisessa. Luottamus on tosi tärkeä tehtävä, syntyy kohtaamisten kautta. Osallistuttaminen koettiin haasteena, miten saadaan asukkaat mukaan. Luottamus palveluihin olisi tärkeää, pystyttäisiin luottamaan kunnan ym. palveluihin. Kun on hätä, luottamus siihen, että apua voi saada ja palvelut pelaavat.

Keski-Suomi
2020

Sanojen merkitystä mietittiin. Palvelu---mennäänkö luukulle ja saadaan palvelua? Kunnioitus ja vastavuoroisuus olisi tärkeä aisapari. Luottamus syntyy toisen tuntemisesta. Moniammatillisuus voisi olla monitoimijaisuus, ettei rajaa asiakkaita pois. Vaikea pudottaa mitään pois. Arvot täytyy avata, mitä pitää sisällään ja mitä tarkoittaa käytännössä, mitä tarkoittaa esim. osallisuus. Arvoja ei pidä olla liikaa, jotteivat syö toinen toistaan.

Onko joustavuus/luovuus ja moniammatillisuus arvoja vai toimintatapoja? On perheitä, joille mikään ei riitä. Silloin eettisyys tärkeä arvo eli ei kohtuuttomasti kenelläkään. Verkostomaisuus, onko se arvo vai toimintaperiaate. Kaikki arvot ovat sellaisia, että esim. Äänekosken peke voi allekirjoittaa. Miten arvot näkyvät konkreettisesti siinä toiminnassa, mitä pekeen kuuluu? Miten esim. kohtaamispaikat saadaan aidosti avoimiksi kaikille perheille, huomioiden erityisryhmien tarpeet esim. esteettömyys. Palvelu sana pohdintaa...palvelu on erinäköistä eri perheelle, avoin päiväkotipalveluna merkitsee eri asiaa eri perheille riippuen siitä, mitä perhe tarvitsee. Arvoista painottuivat tärkeimpinä lapsi- ja perhelähtöisyys, luottamus ja eettisyys.

Ryhmän tarkoituksesta ja tarkoituksenmukaisuudesta keskusteltiin pareittain:

Keskustelut: Ryhmän on tärkeä kokoontua, koska kukin tekee kehittämistyötä kuitenkin aika yksin. Tarvitaan vertaistukea, ajatusten vaihtamista, onnistumisten jakamista. Kenen puoleen sitten käännetään, kun Lape päättyy? Maakunnallista verkostoa tarvitaan. Tärkeää mietti, kuinka usein kokoontuu. Petri ehdotti, että pari kertaa keväällä ja pari kertaa syksyllä ryhmä voisi kokoontua.

Ryhmän nimeä mietittiin:

Osaamisfoorumi, osaamis- ja tukiverkosto, voisiko olla sekä pitkä virallinen nimi että epävirallinen lyhyt nimi. Koordinaattorit tekevät nimiehdotuksen, josta päätös seuraavassa kokouksessa.

Ryhmän kokoonpanosta käydyt keskustelut:

Sairaanhoidopiiri olisi tärkeä kutsua mukaan. Osallisuuden huomioiminen myös ryhmän kokoonpanossa olisi tärkeää. Missä voisimme kokoontua asiakkaiden ympäristössä? Voisiko puhujina olla lapsia, nuoria ja perheitä? Pienestä kunnasta haasteellista osallistua, voisiko pienillä kunnilla olla yhteinen edustaja? Kaikki toimijat, joita peke koskee, tärkeä olla mukana. Kolmas sektori ja seurakunta puuttuvat nyt. Sisällöstä todettiin, että päivän anti ja esitykset eivät voi aina olla koordinaattoreiden varassa.

6. Perhekeskustoimintamallin arviointi

- Jyväskylän yliopiston Perhetutkimuskeskus on osatoteuttajana Keski-Suomen LAPESSA. Perhetutkimuskeskus tekee perhekeskustoimintamallista oman erillisen arvioinnin.

Keski-Suomi
2020

Anu Karhinen-Soppi, Jyväskylän yliopiston Perhetutkimuskeskus.

Anu Karhinen-Soppi oli estynyt tulemaan paikalle. Anu Piispanen kertoi toisen Anun puolesta arvioinnista. Keski-Suomi on ainut maakunta, jossa perhekeskuksen arviointia tehdään. Arviointi tehdään kolmessa kunnassa, jotka ovat Laukaa, Kannonkoski ja Jyväskylästä kaksi alueverkostoa. Diat liitteessä.

7. Perhekeskustoimintamallin nykytila Keski-Suomessa

- Kuntien mallit

Keski-Suomen kuntien perhekeskustoimintamallin yhteyshenkilöt kertoivat oman kuntansa tämän hetkisen tilanteen. Kokouksessa esillä olleet dia-materiaalit liitteissä.

Äänekoski: Perhekeskustyöryhmä (pieni ja tiivis porukka) lähtenyt miettimään, mitä pekemalli Äänekoskella tarkoittaa. Ylin johto sitoutunut muutokseen. Perhekeskusfoorumi, avoin tilaisuus kaikille, ollut vuosittain. Tällä hetkellä toiminta tapahtuu olemassa olevissa eri toimipisteissä. Varhaiskasvatus on peken ydin. Lähtenyt liikkeelle varhaiskasvatuksen ja sosiaalityön yhteistyön mietinnästä. Pitkät perinteet kehittämisellä. Paljon avointa toimintaa, esim. avoimia päiväkoteja. Nuorten palvelukoordinaattori nuorten puolen yhdyshenkilö. Lapsiperheiden palveluohjaaja on taho, johon voi olla yhteydessä ja jonka kautta asiat lähtevät eteenpäin. Perhekeskuskoordinaattori Elina on tällä hetkellä mukana ja työparina monessa ryhmässä, jotta toimintaa saatiin nopeasti käyntiin. Tavoitteena jatkossa, että Elinan työpanosta vähennetään konkreettisesta työstä, jotta aikaa jää kehittämiselle ym. koordinoinnille. Peke ja nuortenpalvelukoordinaattori on palkattu erillisrahoituksella eli perintörahoilla. Ohjausryhmä (päättövalta) ja kehittämisryhmä olemassa. Sivistyspainotteinen nyt, jatkossa sosiaali- ja terveystyö mukaan myös. Haasteena on, miten malli asukkaille näyttäytyy, miten asukas tietää, että on tullut perhekeskukseen. Tiedote, nettisivut olemassa.

Uuden koulun tiloihin Koulunmäelle on tulossa perhekeskukselle tiloja 2019-2020 vuosien aikana. Kaikkien tehtävänä on viedä eteenpäin lapsen ja perheen hyvinvoinnin edistämisen asiaa.

Toivakka: Johdon tietoutta Lape-asioista on vielä lisättävä. Lape-ryhmä on perustettu. Pienen ydinporukan kokoaminen seuraavaksi tarpeellinen, koordinaattoreiden tukea tarvitaan. Voisiko olla useamman kunnan yhteinen perhekeskuskoordinaattori palkattuna? Tarvitaan kunnasta henkilö, joka ottaa kopin kehittämisestä.

Keuruu: Perhekeskustyöryhmä toiminut pitkään. Lähtenyt seututerveyskeskuspainotteisesti. Nyt laaja edustus eri tahoilta, järjestöjen edustusta vahvistettava. Tulee olemaan verkostomaisesti toimiva malli. Perheneuvolan työntekijät muuttivat samalle käytävälle muiden toimijoiden kanssa. Suunta-ryhmä toiminut perhetyön tiloissa. Tutustuminen Laukaaseen ja Äänekoskelle on suunnitteilla. Matalan kynnyksen palveluita tulisi olla enemmän. Perhekeskustyöntekijän nimikkeellä palkattu työntekijä perheneuvolaan.

Konnevesi: Parin vuoden ajan eri kokoonpanoilla ollut koontumisia. Nupovea eli nuorisolakiin perustuvaa ryhmää on laajennettu Lape-ryhmäksi.

Keski-Suomi
2020

Pitkät perinteet toimia yhdessä, tuttua kaikille. Mitä perhekeskus tarkoittaa uuden asukkaan näkökulmasta? Konkretia on vielä sanoittamatta.

Hyvinvointiviikko ollut kouluissa. Perhekeskustoimintamalli voisi olla esim. yhteisiä tapahtumia. Paljon hyviä yhteisiä käytänteitä jo on esim. perhetyöntekijä jalkautuu kouluun tunne- ja turvataitotunteja pitämään.

Kannonkoski: Aluksi mietitty sitä, mitä meillä jo on. Jo olemassa olevan toiminnan kuvantaminen ollut tärkeää ja auttanut eteenpäin. Lähtenyt liikkeelle fyysisistä yhteisistä tiloista. Koulu, varhaiskasvatus, vapaa-aikatoimi, 4H toimivat koululla. Siellä missä lapset ovat, siellä myös palvelut. Kaikki Kannonkosken lapset käyttävät koulun tilaa. Kirjasto on koulukampuksen läheisyydessä. ”Kyläntalo” tulossa. Nyt tilat alkavat olla kortilla, koska palvelut liikkuvat koululle. Piispala tuottaa paljon palveluita myös, esim. etsivä nuorisotyö. Saarikka tuottaa sote-palvelut, malli on nyt sivistyspalvelukeskeinen. Miten asukas löytää palvelut, miten palvelut asukkaalle näyttäytyy, tätä pohdittava. Lapset Puheeksi menetelmään on sitouduttu koko Saarikan alueella. Kaikille avoin Lape-ryhmä.

Laukaa: Sanna Salo on palkattu kunnan rahoilla, Sannan vastuulla perhekeskuksen johtaminen. Kuuluu sivistyspalveluiden alle. Hype-keskuksen avajaiset elokuussa 2017. Kehittämistyötä tehty noin 15 vuotta, tiiviimmin viimeiset muutama vuosi. Ohjausryhmä on nimennyt jäsenet käytännön työryhmään. Käytännön työryhmä jakaantunut vielä kahteen tiimiin. Fyysisen Hopen lisäksi toiminta on myös verkostomaista. Yhteydenotto puhelinnumero, jossa jaetut päivystysvuorot eri toimijoilla. Alkuarviointitiimi kokoontuu maanantaisin. Nettisivut: hype.laukaa.fi. Jokainen toimija on itse vastuussa nettisivujen sisällöstä omalta osaltaan. Katso lisää Sannan dioista liitteistä.

Muurame: Nuorisokeskus tullaan perustamaan fyysisenä tilana. Pienten lasten perhekeskus on unelmana saada myös. Yhteistyötä pienessä kunnassa on paljon, se perustuu aktiivisiin toimijoihin. Verkostojen tiivistäminen tavoitteena, jotta yhteistyö olisi koordinoitumpaa. Lähdetty hallinto edellä, hallintorakenteet uudistuneet. Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut on siirretty liikelaitokseen. Lasten ja nuorten hyvinvointilautakunta. Lape-ryhmä kokoontunut yhden kerran. Miten Lape-ryhmän kokoontuminen olisi toimivaa, se mietinnässä. Yhteinen tiedottaminen tärkeää, jotta ei ole päällekkäistä toimintaa.

Jyväskylä: Hyvinvointityöryhmä on Lape-ryhmä, lisäksi perhekeskus ohjausryhmä ja alueelliset peke-verkostot. Verkostoja nyt 7 alueella, ensimmäiset aloittaneet 2012. Vuoden 2018 aikana laajenee kolmelle alueelle, suunnitteilla yhteensä 13 aluetta. Käytännössä tarkoittaa verkostojen kokouksia noin 3-4 krt/vuodessa. Esim. varhaiskasvatuksen ja neuvolan yhteistyötä tiivistetty verkostojen työn kautta. Haasteena, miten peke-toimintamalli saadaan näkymään käytännössä.

Wiitaunioni: Lape-ryhmä nimetty syksyllä 2017 perusturva- ja sivistyslautakunnassa. Lapset Puheeksi ohjausryhmä toimii Lape-ryhmänä. Peke-malli lähtee rakentumaan Lapset Puheeksi menetelmän ympärille. Perhekeskustyöryhmä vie asiaa eteenpäin.

Keski-Suomi
2020

Jämsä: Perhepalvelukeskushanke vuosina 2006-2008 ollut. Hahmotelma verkostomaisesta pekestä olemassa. Lape-ryhmään lautakunnat nimenneet edustajansa.

Saarijärvi: Johdon tuki on tärkeää, paljon toimintaa on. Pohjana on kolmen koulun malli eli kouluverkko. ”Kun ei ole paljon tehty, ei ole tehty virheitäkään” 😊

- Maakunnallisen perhekeskustoimintamallin rakentuminen
Keski-Suomen LAPE perhekeskustoimintamallin kehittämiskoordinaattorit Sari Paananen, Petri Oinonen ja Anu Piispanen.

Petri esitteli lyhyesti maakunnallisen perhekeskusmallin rakentumista. Aika tälle asialle jäi liian lyhyeksi, joten asiaan palataan seuraavalla kerralla.

8. Muut mahdolliset asiat

- Keski-Suomessa 20-25 henkilöä koulutetaan Lapset Puheeksi menetelmän kouluttajiksi. Koulutus alkaa 16.-17.1.2018. Maakunnallinen johtoryhmä koottava menetelmän ympärille.
- Verkkokoulutus Luo luottamusta- Suojele lasta, kannattaa käydä vilkaisemassa!
- Anun asia???

9. Jatkon sopiminen

Ehdotuksena, että kokoontuisimme jatkossa neljä kertaa vuodessa, esim. tammi-, huhti-, syys- ja marraskuu. Petäjävesi on ilmaissut halukkuutensa toimia seuraavan kokouksen ”isäntänä/emäntä”. Ehdotuksena, että kokouspaikka olisi kiertävä.

Seuraavat kokoukset:
pe 9.3.2018 klo 10-15 Petäjävedellä
8.6.2018 Kannonkoskella

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

JAKELU:

Kuntien perhekeskustoimintamallin yhteyshenkilö/-t:

Hankasalmi – Eila Laulajainen Malkki
Joutsa – Leena Seppälä ja Annikki Lehto
Jyväskylä – Virve Hongisto ja **Piritta Jetsu**
Jämsä – Riitta Hjelt, Armi Lehtinen ja **Maija Jääskeläinen**
Kannonkoski – **Hanna-Kaisa Pekkarinen ja Anne Tuliranta-Koitela**
Karstula – Mirka Oinonen ja Jukka Lehtonen
Keuruu – Alisa Veistämö ja Riitta Vanhanen, **Heidi Tennilä**
Kinnula - Mirja Salmi ja Kirsi Alonen-Kinnunen
Kivijärvi - Hanna-Kaisa Pekkarinen
Konnevesi – Eira Ohvo, **Jukka Hirvonen, Tuija Mehto**
Kyyjärvi – Maija-Liisa Immonen
Laukaa – **Sanna Salo**
Luhanka – Sirpa Hyytiäinen
Multia – Ani Närhi
Muurame – Tuula Pitkänen, **Päivi Nevalainen**
Petäjävesi – Anne Ikonen ja Timo Holm
Pihtipudas – **Tiia Jämsen** ja Maarit Jomppanen
Saarijärvi – Arja Siikström ja **Anssi Hemminki**
Toivakka – **Neija Lepistö, Susanna Kuivalainen**
Uurainen – Marjo Lappalainen ja Hanna-Mari Saarelainen
Viitasaari - Tiia Jämsen ja **Maarit Jomppanen**
Äänekoski – **Elina Lämsä**

Maakunnallisen LAPE-ryhmän matalan kynnyksen jaoston jäsenet ja ryhmän puheenjohtaja:

Juha-Matti Latvala, Niilo Mäki Instituutti (NMI)
Maarit Jomppanen, Viitasaari
Tiia Jämsen, Pihtipudas
Minna Ahokas, Jyväskylän ammattiopisto (JAO)
Riitta Vanhanen, Keuruu
Sanna Salo, Laukaa
Pirjo Heinonen, Äänekoski (läsnä kokouksen avaamisen ajan)
Jaana Vähäpesola, Muurame
Anna Rönkä, Jyväskylän yliopisto (JYU)
Kaisa Koivuniemi, Liikunnan ja kansanterveyden edistämissäätiö (LIKES)

Keski-Suomi
2020

Petri Lehtoranta, **Jyrki Saarela**, Keski-Suomen Liikunta (Kesli)

Ritva Parkkali, seurakuntien edustaja (läsnä iltapäivän)

Hanna-Kaisa Pekkarinen, Kannonkoski

Ani Närhi, Multia

Virpi Janhonen, Hankasalmi

Päivi Nevalainen, Muurame

Neija Lepistö, Toivakka

Elisa Mustonen, Toivakka

Tuija Rasinen, Jyväskylä

Petri Oinonen, Keski-Suomen lasten ja perheiden parhaaksi (KSLAPE)

Anu Piispanen, Keski-Suomen lasten ja perheiden parhaaksi (MLL/KSLAPE)

Sari Paananen, Keski-Suomen lasten ja perheiden parhaaksi (KSLAPE)

Senja Hirsjärvi, Keski-Suomen lasten ja perheiden parhaaksi (KSLAPE)

Maakunnallisen LAPE-ryhmän ryhmän puheenjohtaja:

Päivi Fadjukoff, Haukkalan-säätiö ja Jyväskylän yliopisto (JYU)

Keski-Suomen muutosagentti

Hanna Hämäläinen

Jyväskylän yliopiston perhetutkimuskeskus

Anu Karhinen-Soppi

Kimmo Jokinen

Sosiaali- ja terveysministeriö

Marjaana Pelkonen

Terveyden- ja hyvinvoinninlaitos

Arja Hastrup

Keski-Suomi
2020

